

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และครูอาจารย์ เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ในบทนี้ว่าด้วยวิธีดำเนินการวิจัย จะประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ มีความแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน โดยหาขนาดที่พอดีของกลุ่มตัวอย่างประชากรได้ 109 คน จากประชากรทั้งหมด 149 คน ตามสูตรของ Taro Yamane (1979) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดที่พอดีของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนสมาชิกทั้งหมดในประชากร

e = ขนาดของความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ผู้วิจัยยอมรับ

และทำการสุ่มตัวอย่างประชากรอย่างง่าย (The Simple Random Sampling)

2. กลุ่มครูอาจารย์ ได้แก่ ครูอาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยคำนวณหาขนาดที่พอดีของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane (1979) ได้ 357 คน จากประชากรทั้งหมด 3,289 คน และทำการสุ่มตัวอย่างประชากรอย่างง่าย (The Simple Random Sampling) จากครูในโรงเรียนเดียวกันกับผู้บริหารที่สุ่มมา

รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 2 กลุ่ม จำนวน 466 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู อาจารย์ เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้คำถาม เป็นแบบ กำหนดให้เลือกตอบ (check-list) ซึ่งถามในเรื่องต่อไปนี้

1. เพศ
2. อายุ
3. อายุราชการ
4. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง ในโรงเรียนปัจจุบัน
5. วุฒิต่างการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิค จำนวน 20 ข้อ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 20 ข้อ ทักษะด้านคตินิยม จำนวน 20 ข้อ โดยใช้คำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) รวมทั้ง 3 ด้าน เป็น 60 ข้อ โดยมีเกณฑ์ให้ผู้ตอบพิจารณาดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติในเรื่องนั้นมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติในเรื่องนั้นมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติในเรื่องนั้นปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติในเรื่องนั้นน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติในเรื่องนั้นน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลาย เปิดถามความคิด เห็น เพิ่ม เดิมของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 3 ด้าน

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาจากหนังสือ เอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และได้พิจารณายึดหลักการตามทฤษฎี 3 ทักษะของโรเบิร์ต แอล แคทซ์ (Robert L. Katz, 1983) ซึ่งประกอบด้วยทักษะการบริหารทั้ง 3 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านคตินิยม
2. ผู้วิจัยเรียนปรึกษากับ รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เลือกองค์ประกอบที่เหมาะสมกับทักษะการบริหารการศึกษาทั้ง 3 ด้าน เพื่อสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาของทักษะแต่ละด้านให้เหมาะสมและดีที่สุด
3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ (Expert) ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา จำนวน 10 ท่าน อ่าน วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะทั้งในด้านเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว ได้แก่
 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์ อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์ อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. นายชูชาติ ทรัพย์มาก ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

5. นาย เฉลย พูนสวน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี

6. นายดิลก พัฒน์วิชัย ชาติ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิง เทรา

7. นายดิเรก มีสมดี หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เมือง จังหวัดสมุทรปราการ

8. นายนิพนธ์ ภูรัตน์ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

9. นายจรูญ มุ่งการนา ผู้อำนวยการ โรงเรียนพรานีลวัชรระ สำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอ เมือง จังหวัดสมุทรปราการ

10. นางพัชนี ไปรียานนท์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนพระสมุทรเจดีย์ สำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

4. หลังจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน ได้ตรวจสอบและเสนอแนะมาแล้ว ผู้วิจัยได้นำ
มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและพิจารณาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์ และขอให้ท่านออกหนังสือ
ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ เพื่อให้หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอออก
หนังสือถึงผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร ให้ความร่วมมือในการ
ตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือนำจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามให้ผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และครูอาจารย์ใน โรงเรียน
ที่ผู้บริหาร เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรด้วยตนเองทั้งหมด

3. ผู้วิจัยไปขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองทั้งหมด รวมได้รับแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 109 ฉบับ จากจำนวน 109 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แบบสอบถามของครู อาจารย์ จำนวน 357 ฉบับ จากจำนวน 357 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

รวมแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ส่งไป 466 ฉบับ ได้รับคืนมาและใช้เป็นแบบสอบถามที่ใช้วิจัยได้ 466 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 11 มีนาคม 2535 ถึงวันที่ 20 มีนาคม 2535

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประเภทประชากร	ส่งไป	ได้รับคืน	แบบสอบถามที่สมบูรณ์	ร้อยละ
ผู้บริหาร	109	109	109	100
ครูอาจารย์	357	357	357	100
รวม	466	466	466	100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาคำนวณโดยใช้โปรแกรม SPSS^x (Statistical Package for the Social Sciences Version X) จากโรงเรียนราชวิถีคอมพิวเตอร์ นครปฐม ทาค่าสถิติดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างประชากร วิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากร 2 กลุ่ม คือกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูอาจารย์ ที่มีต่อทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ใช้หาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ใช้หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของทักษะการบริหารแต่ละด้าน

หาค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างด้วยการทดสอบค่าที (t-Test)

ตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบปลายเปิด แต่เนื่องจากไม่มีผู้ใดตอบแสดงความคิดเห็น
เพิ่มเติม จึงมิได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย